

[Madsen-Mygdal.]

kontante Laan i de meget faa Tilfælde, hvor der bliver Tale om dette sidste, indgaar paa samme Plads, hvad Pantessikkerhed angaar, som de Prioriteter, for hvilke der gives Henstand. Jeg kan ikke undlade at minde om, at Socialministeren for nylig har henvendt sig til Finansudvalget og faaet bevilget et Statslaan til Arbejdsmandenes Arbejdsløshedskasse paa 2 Mill. Kr., hvorefter han igen har henvendt sig til Finansudvalget om en yderligere Bevilling paa $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til Landarbejdernes Arbejdsløshedskasse. For nogen Tid siden henvendte den højtærede Handelsminister sig til Finansudvalget om en Laanegaranti paa 15 Mill. Kr. til indenlandsk Skibsbygning, et Andragende, der ganske vist toges tilbage, da man gjorde opmærksom paa det fuldkomne meningsløse i at yde Statshjælp til at bygge nye Skibe for paa en Tid, da der ligger lange Rækker af arbejdsledige Skibe langs Kajerne. Regeringen har derved vist, at den altsaa ikke i alle Tilfælde stiller sig afvisende til Statsgaranti for Laan eller til Ydelse af Statslaan. Men naar det drejer sig om Opretholdelse af Tusinder af Landbohjem og samtidig i Virkeligheden angaar et saa fundamentalt Spørgsmaal for hele vort Samfund, som Sikringen af hele vort Kreditsystem er, saa afviser Regeringen, selv om vi paa alle mulige Maader begrænser vore Krav — intet kan stilles til Raadighed. Dette Regeringens Standpunkt er saa meget mere uforsvarligt, som den selv, hvis dens eget Forslag bliver vedtaget — og det bliver det vel her i Tinget —, i Virkeligheden anbringer Staten i en Risiko, der er af et ganske uoverskueligt Omfang. Jeg indrømmer, at Regeringens Forslag indeholder intet juridisk bindende om finansielle Forpligtelser for Staten, men Regeringen kan dog ikke være blind for, at hvis det vilkaarlige Statsindgreb, som dette Statsudvalg foretager overfor de kreditgivende Institutioner, medfører, at Kreditinstitutioner her i Landet kommer i Betalingsvanskeligheder — og det ligger i høj Grad indenfor Mulighedernes Grænse —, saa har Regeringen uomtvisteligt paataget sig et moralsk Ansvar overfor disse Institutioner, en moralsk Pligt til at yde Hjælp og Støtte, som meget let kan andrage helt andre Summer end de begrænsede Summer, der efter vort Forslag kan blive Tale om.

Jeg kan ikke tro andet end, at hvis Regeringen virkelig vidste, hvor alvorlig Situationen er, ikke blot for Landbruget som Erhverv, men for hele vort Kreditsystem, turde den ikke tage det Standpunkt,

der her er Tale om. I Dag er Smørprisen igen faldet betydeligt, og den er nu nede paa 1 Kr. 70 Ø.; det vil sige Prisen for dette vort Hovedprodukt ligger nu betydeligt under, hvad Prisen var under Landbrugskrisen i det forrige Aarhundrede, paa en Tid, da Landbrugets Udgifter, Driftsomkostninger og Leveomkostninger, var langt, langt længere nede, end de er nu, kun var $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$ af, hvad de er i Dag.

Forholdene er katastrofale. De er det for Landbruget, de er det for hele vort Kreditsystem, og de er det i Virkeligheden for hele den økonomiske Politik, der føres her i Landet, hvor vi stadig fortsætter med at ville bruge Penge, som vi ikke har, og som ikke kommer ind. Men dette kommer ogsaa til at mærkes i Kreditsystemet, og jeg tror derfor, jeg tør sige, at hvis Regeringen virkelig forstod den bitre Alvor i den Situation, der her foreligger, saa turde den ikke afvise paa den Maade, den gør det nu. Ude sker der stadig noget, og det, der er sket i Dag, er meget alvorligt paa Baggrund af den lave Pris, Landbruget i Forvejen havde paa sine Hovedprodukter; men her paa Rigsdagen sker der ikke noget; her afviser man.

Om det Ændringsforslag, vi har stillet, og som ikke er det Forslag, vi egentlig helst vilde holde paa, fordi vi ikke anser det for saa effektivt og kraftigt virkende som vort oprindelige Forslag, men som vi dog mener er et brugbart Forslag, hvis Regeringen — det er stillet som et Kompromisforslag — vilde gaa ind i en Forhandling derom, om dette Ændringsforslag og dets Enkeltheder skal jeg ikke komme ind paa at tale udførligt. Det er gengivet i Betænkningen, og hvis Regeringen vil afvise det, kan det jo ikke blive til Lov, og saa er der ikke Grund til at spille mange Ord paa at gennemgaa disse enkelte Bestemmelser — Ord er i denne Forbindelse i øvrigt ganske ligegyldige; det er Handlingen, det kommer an paa.

Jeg tror, at Regeringen har begaaet en Fejl, der meget let kan faa skæbnesvangre Følger, ved at afvise enhver Forhandling om dette Forslag og stille sig paa det Standpunkt, at der afgjort ikke, hverken som Garanti eller paa anden Maade, kan ydes nogen som helst finansiel Støtte fra Staten paa dette Omraade. Men naar Regeringen har fastholdt denne absolutte Afvisning, kan jeg for mit Vedkommende kun anbefale alle Medlemmer af Tinget, der virkelig kender den katastrofale Tilstand, som Landbruget nu er inde i, og ser den alvorlige Fare, der truer hele vort Kreditsystem, at stemme for det af os stillede Ændrings-